

Львівський національний університет імені Івана Франка

(повна назва навчального закладу)

Кафедра українського прикладного мовознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан філологічного факультету
д. філол. н. Пилипчук С. М.

« 30 » 08 20 16 р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Українська мова» (за професійним спрямуванням)

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напряму підготовки **01 Освіта 02 Культура і Мистецтво**

(шифр і назва напряму підготовки)

для спеціальностей (спеціалізацій)

028 Менеджмент соціокультурної діяльності

029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

(бібліотекознавство, бібліографознавство та інформаційна діяльність);

026 Сценічне мистецтво (Акторське мистецтво драматичного театру та кіно; Театрознавство);

024 Хореографія (Хореографія);

014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

(шифр і назва спеціальності (стей))

факультету **культури і мистецтв**

(назва факультету, відділення)

Робоча програма навчальної дисципліни для студентів за напрямом
підготовки 01 Освіта 02 Культура і Мистецтво

(шифр і назва напрямку підготовки)

для спеціальностей (спеціалізацій)

028 Менеджмент соціокультурної діяльності

29 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа (бібліотекознавство,
бібліографознавство та інформаційна діяльність;

026 Сценічне мистецтво (Акторське мистецтво драматичного театру
та кіно; Театрознавство);

024 Хореографія (Хореографія);

014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

(шифр і назва спеціальності (стей))

Розробники Мазурик Данута Володимирівна, кандидат філол. наук, доцент

(автор, науковий ступінь, вчене звання, посада)

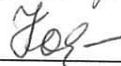

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри українського

прикладного мовознавства

Протокол № 1 від « 30 » серпня 2016 р.

Завідувач кафедри українського прикл. мовознавства

(Кочан І.М.)

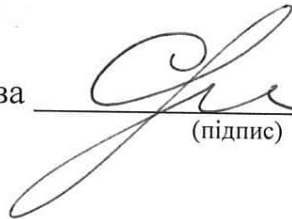
(підпис)

(прізвище та ініціали)

Схвалено на Вченій раді філологічного факультету

Протокол № 1 від « 30 » 08 2016 р.

Голова

(підпис)

(Стельмахук Р.М.)
(прізвище та ініціали)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 3	(Галузь знань) 01 Освіта 02 Культура і Мистецтво	<u>Нормативна</u>
	(шифр, назва)	за вибором студента
Модулів - 3	(Напрямок)	Рік підготовки
	(шифр, назва)	
Змістових модулів - 3	(Спеціальність / спеціалізація) 28 Менеджмент соціокультурної діяльності 29 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа (бібліотекознавство , бібліографознавство та інформаційна діяльність); 026 Сценічне мистецтво (Акторське мистецтво драматичного театру та кіно; Театрознавство); 024 Хореографія (Хореографія); 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)	1-ий
Курсова робота		Семестр
Загальна к-сть год. 90		1
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,5 самостійної роботи студента - 3		Лекції
		16 год.
		Практичні
		32 год.
		Самостійна робота
		42 год.
		ІНДЗ
Вид контролю: іспит		

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомити студентів з нормами усної і писемної сучасної ділової української мови, правилами оформлення найуживаніших документів та деяких видів наукових робіт, підвищити загальний рівень культури мовлення та ділового спілкування.

Завдання: сформувати у студентів чітке розуміння основних мовних норм літературної української мови; ознайомити студентів зі стильовою диференціацією сучасної української літературної мови; ознайомити із найважливішими рисами та ознаками офіційно-ділового та наукового стилів як функціональних різновидів літературної мови; представити правила складання та вимоги до оформлення документів, письмових робіт наукового стилю; навчити шукати потрібну інформацію у словниках і довідниках різного типу.

У результаті вивчення курсу студент повинен:

знати: усі мовні норми сучасної української літературної мови (фонетичні, орфоепічні, орфографічні, лексичні, граматичні, стилістичні тощо); основні функції мови та роль мови в житті суспільства; загальну теорію походження мови; функціональні стилі, їх особливості, сферу використання та мовні засоби; евфонічні засоби української мови; формули мовленнєвого етикету та основні ознаки культури ділового спілкування.

вміти: правильно використовувати мовні засоби в різних сферах спілкування; досконало володіти мовними нормами; самостійно складати та оформляти документи необхідні для професійної діяльності; редагувати тексти фахового спрямування; шукати потрібну інформацію у словниках і довідниках різного типу.

Програма навчальної дисципліни

<i>Змістовий модуль I</i>	
1.	Мова у житті народу. Функції мови. Українська національна та літературна мова. Основні ознаки літературної мови. Поняття «мовна норма». Типи мовних норм.
2.	Стильові різновиди української літературної мови. Найважливіші риси офіційно-ділового та наукового стилів. Культура мови. Ознаки культури усного мовлення. Український мовленнєвий етикет.
3.	Основні норми усного професійного мовлення. Види і жанри усного професійного мовлення. Український мовленнєвий етикет.

<i>Змістовий модуль II</i>	
1	Словниковий склад сучасної української літературної мови та його характеристика. Стилiстичне використання лексики. Лексика нейтральна і емоційно забарвлена. Лексико-семантичні групи слів. Синоніми, антоніми, омоніми, пароніми. Лексикографія. Види лінгвістичних словників.
2	Морфологічні норми української літературної мови. Особливості вживання роду і числа іменників. Особливості вживання закінчень –а/-я; -у/-ю, іменників чоловічого роду родового відмінка однини. Прикметник у діловому мовленні. творення ступенів порівняння прикметників. Відмінювання прізвищ прикметникового типу. Займенники та деякі особливості їх використання у тексті
3	Морфологічні норми української літературної мови. Числівник у діловому мовленні. Особливості відмінювання числівників. Узгодження числівників з іменниками. Дієслівні форми у фаховому тексті. Способи вираження прохання, наказу, відмови. Частка не- з різними частинами мови.

<i>Змістовий модуль III</i>	
1	Синтаксичні та пунктуаційні норми української літературної мови. Прийменникові конструкції в офіційно-діловому та науковому стилі. Проблема вживання прийменника –по.
2	Послідовність слів у реченні. Класифікація речень. Використання різних типів речень в офіційно-діловому та науковому стилях.
3	Текст як складне синтаксичне ціле. Загальні вимоги до побудови наукового тексту. Культура писемного наукового і офіційно-ділового українського мовлення.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Усього	у тому числі			
		л	п	інд	с.р.с.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Модуль I					
Змістовий модуль I (Вступ. Функції мови. Стилї мовлення. Культура усного фахового мовлення)					
Тема 1. Вступ. Предмет і завдання курсу. Мова і мовлення. Функції мови. Поняття національна і літературна мова. Основні ознаки літературної мови. Види мовних норм.	6	2	4		
Тема 2. Загальна характеристика стилів української мови. Характеристика офіційно-ділового та наукового стилів. Загальна характеристика документів.	6	2	4		
Тема 3. Культура усного фахового мовлення. Основні види і жанри усного публічного (доповідь, промова, виступ, повідомлення) і приватного (телефонна розмова) діалогічного мовлення. Мовленнєвий етикет.	6	2	4		
Разом – змістовий модуль I	18	6	12		
Змістовий модуль II (Лексичні та морфологічні норми в професійному мовленні)					
Тема 1. Лексичні норми. Дотримання правил слововживання у професійному мовленні.	6	2	4		
Тема 2. Морфологічні норми. Особливості використання іменника, прикметника, займенника в професійному мовленні.	6	2	4		
Тема 3. Морфологічні норми числівника, дієслова в професійному мовленні. Особливості використання службових слів. Способи вираження прохання, наказу, відмови, заперечення.	6	2	4		
Разом – змістовий модуль II	18	6	12		

Змістовий модуль III (Синтаксичні особливості професійного спілкування. Науковий текст)					
Тема 1. Синтаксичні та пунктуаційні норми української літературної мови. Використання різних типів речень в офіційно-діловому та науковому стилях. Послідовність слів у реченні. Прийменникові конструкції в офіційно-діловому та науковому стилі. Проблема вживання прийменника -по.	6	2	4		
Тема 2. Текст як складне синтаксичне ціле. Загальні вимоги до побудови наукового тексту. Культура писемного наукового і офіційно-ділового українського мовлення	6	2	4		
Разом – змістовий модуль III	12	4	8		
Усього годин	48	16	32		

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Мета і завдання курсу «Українська мова за професійним спрямуванням». Значення дисципліни для підготовки майбутніх фахівців. Мова в житті людини. Функції мови.	2
2.	Види мовних норм. Основні ознаки культури мовлення.	2
3.	Поняття мовного стилю, стилістичної норми. Основні параметри та ознаки функціональних стилів сучасної української літературної мови. Характеристика офіційно-ділового стилю. Характеристика наукового стилю. Ознаки культури усного мовлення.	2
4.	Документ як основний вид писемного ділового мовлення. Функції документів, класифікація документів. Загальні вимоги до оформлення документів..	2
5.	Види й жанри усного ділового мовлення. Виступ (доповідь, промова, повідомлення) як основні форми усного професійного мовлення. Орфоепічні норми української літературної мови.	2
6.	Акцентуаційні норми української літературної мови. Характеристика наголосу. Складні випадки наголошування слів. Український мовленнєвий етикет.	2
1.	Загальна характеристика словникового складу сучасної української літературної мови (за походженням активністю)	2

	вживання, сферою використання, емоційно-експресивним забарвленням). Терміни та професіоналізми в діловому мовленні. Канцеляризми та мовні штампи. Слова іншомовного походження, їх вживання в діловому мовленні. Абревіатури в діловому мовленні.	
2.	Особливості використання синонімів, омонімів, антонімів у професійному мовленні. Явище паронимазії. Помилки мовлення, зумовлені неправильним уживанням паронімів.	2
3.	Визначення роду незмінюваних іменників іншомовного походження. Особливості вживання назв осіб за професією, посадою, званням. Іменники, що вживаються лише в однині. Іменники, що вживаються лише в множині. Закінчення -а/-я, -у/-ю в родовому відмінку іменників чоловічого роду однини.	2
4.	Групи прикметників за значенням. Утворення відносних та присвійних прикметників. Прикметникові форми від назв місцевостей. Творення ступенів порівняння прикметників. Особливості уживання займенників у професійному мовленні.	2
5.	Особливості уживання і відмінювання числівників. Поєднання числівників з іменниками. Порушення норми в мовностилістичному вживанні числівників.	2
6.	Особливості уживання і відмінювання числівників. Поєднання числівників з іменниками. Порушення норми в мовностилістичному вживанні числівників.	2
1.	Складні випадки керування. Типи речень за метою висловлювання. Порядок слів у реченні. Координація підмета й присудка. Види документів.	2
2.	Однорідні члени речення. Прийменникові конструкції в офіційно-діловому та науковому стилі. Проблема вживання прийменника –по. Види документів.	2
3.	Використання різних типів складносурядних речень в офіційно-діловому та науковому стилях. Види документів.	2
4.	Використання різних типів складнопідрядних речень в офіційно-діловому та науковому стилях. Види документів.	2
5.	Текст. Засоби зв'язку частин тексту (мелодійні, морфологічні, лексичні, синтаксичні, графічні). Мовностилістичні та структурні особливості ділового тексту. Види документів.	2
6.	Мовностилістичні та структурні особливості наукового тексту. Вимоги до мови наукового тексту. Види наукових робіт. Особливості структури реферату, тез, наукової статті. Складання анотації, резюме до наукової статті.	2

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Теорії походження української мови.	4
2.	Історія офіційно-ділового стилю в Україні та його роль у культурі мови.	4
3.	Документ в сучасному діловодстві. Загальні вимоги до оформлення документів. Класифікація документів.	2
4.	Характеристика найуживаніших ділових паперів і вимоги до їх оформлення. Створення зразків документів.	12
5.	Етика ділового спілкування.	6
6.	Чергування приголосних звуків.	2
7.	Правопис складних іменників, прикметників, прислівників.	6
8.	Правопис іншомовних слів.	2
9.	Правопис власних географічних назв і прикметників, утворених від них.	2
10.	Правопис і відмінювання українських та іншомовних прізвищ, імен і по батькові.	2
11.	Правила вживання великої літери.	4
12.	Невербальні засоби спілкування.	6
13.	Терміни та професіоналізми в діловій мові	6
14.	Види словників та особливості роботи з ними.	2
15.	Практична робота зі словниками (термінологічним, тлумачним, іншомовних слів тощо)	20
	Разом	90

Розподіл балів, які отримують студенти (іспит)

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 3									
Т.1а	Т.1б	К.р.1	Т.2а	Т.2б	К.р.2	Т.3а	Т.3б	50	100
5	5	10	5	5	10	5	5		

Шкала оцінювання: ВНЗ, національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	За національною шкалою		
		Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку		Залік
A	90 – 100	5	Відмінно	Зараховано
B	81 – 89	4	Дуже добре	
C	71 – 80		Добре	
D	61 – 70	3	Задовільно	
E	51 - 60		Достатньо	

Рекомендована література

Базова

1. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спілкування: Навч. посібник. – К., 2005
2. Токарська А. С., Кочан І.М. Українська мова фахового спрямування для юристів: Підручник. – К., 2008
3. Зубков М. Сучасна українська ділова мова: Підручник для вищих навчальних закладів, – Харків, 2002
4. Паламар Л.М., Кацавець Г.М. Українське ділове мовлення: Навч. посібник. – К., 2006
5. Шевчук С. В. Українське ділове мовлення: Навч. посібник, – К., 2000.

6. Культура фахового мовлення: навчальний посібник / За ред. Н.Д.Бабич, – Чернівці, 2006.

Допоміжна література

1. Арполенко Г.П., Городенська К.Г., Щербатюк Г.Х. Числівник української мови. – К., 1980.
2. Бабич Н.Д. Практична стилістика і культура української мови. – Львів: Світ, 2003.
3. Безпояско О.К., Городенська К.Г., Русанівський В.М. Граматика української мови: Морфологія. – К., 1997.
4. Вихованець І. Р. Граматика української мови: Синтаксис. – К., 1993.
5. Вихованець І.Р. Частина мови в лексико-граматичному аспекті. – К., 1988.
6. Вихованець І.Р., Городенська К.Г., Грищенко А.П. Граматика української мови. – К.: «Радянська школа», 1982.
7. Волок О.Т., Чемерисов М.Т., Чернов Е.І. Сучасна українська літературна мова. – К., 1984.- С. 242-253.
8. Горпинич В.О. Морфологія української мови. – К., 2004.
9. Дудик Н.С. Сурядні словосполучення: основні питання теорії // Проблеми граматики і лексикології української мови. - Зб. наук. праць. - К., 1998. - С. 3-9.
10. Дудик П.С. Стилiстика української мови. – К.: Академія, 2005.
11. Жовтобрюх М. А. Система частин мови в українській лінгвістичній традиції // Мовознавство. – 1993. – № 3.
12. Жовтобрюх М. А. Українська літературна мова. – К., 1984. – С.194-253.
13. Жовтобрюх М.А., Кулик Б.М. Курс сучасної української літературної мови. Частина I. – К., 1972.
14. Загнітко А. П. Теоретична граматики української мови: Синтаксис. – Донецьк, 2001.
15. Іванишин В., Радевич-Винницький Я. Мова і нація. – Дрогобич, 1994.
16. Кобилянський Б.В. Фонетико-орфоепічні норми української літературної мови. — Львів, 1971
17. Ковалів Ю. Трагедія двомовності людини, родини та нації в Україні // українська мова та література. – 2003. – число 24(328), червень. – С.16-21.
18. Коваль А. Спочатку було слово: крилаті слова біблійного походження в українській мові. — К.: Либідь, 2001.
19. Коваль А.П. Культура мови і мовлення // Мовознавство. – 1968. – №1.
20. Кочан І., Токарська А. Культура рідної мови: Зб. вправ і завдань. — Львів: Світ, 1996.
21. Кравець Л. Стилiстика сучасної української мови (фоностилiстика, стилi): Збірник вправ. – К., 2002.
22. Кулик Б.М.. Курс сучасної укр. літ. мови.- Ч.ІІ.- Синтаксис.- К.,1965.
23. Кучеренко І.К. Теоретичні питання граматики української мови. Морфологія. – Вінниця, 2003.
24. Кучеренко І.К. Фразеологізм як об'єкт синтаксису // Українське мовознавство. 1982. - № 10. - С.9-15.
25. Масенко Л. Мовна поведінка особистості в ситуації білінгвізму. Поняття мовна особистість // Масенко Л. Мова і суспільство: Постколоніальний вимір. – К., 2004. – С.143-157.

26. Пазяк О.М., Кисіль Г.Г. Українська мова і культура мовлення. – К., 1995.
27. Пентилюк М.І. Культура мови і стилістика. – К.: Вежа, 1994.
28. Плющ Н. Мова солов'їна. То чому ж цвірінкаємо? (Про вимовні норми в умовах української - російської мови) // Урок української. – 2001. - № 4. – С.19-22.
29. Пономарів О. Культура слова. Мовностилістичні поради. – К.: Либідь, 2001.
30. Сербенська О.А. Культура усного мовлення. Практикум: Навчальний посібник. – К., 2004.
31. Синявський О. Норми української літературної мови. – 1931.
32. Слинько І.І., Гуйванюк Н.В., Кобилянська М.Ф. Синтаксис сучасної української мови. Проблемні питання. К., 1994.
33. Сучасна українська літературна мова. Морфологія / За ред. І.К.Білодіда. – К., 1969.
34. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис / За заг. ред. акад. Білодіда І.К. – К., 1972.
35. Сучасна українська мова / За ред. О.Д. Пономарева. – К., 1997.
36. Сучасна українська мова: Підручник / О.Д. Пономарів (керівник), В.В. Різун, Л.Ю Шевченко та ін.а. – К.: Либідь, 1991.
37. Українська мова. Енциклопедія. – К., 2000.
38. Український правопис. – 4-е вид., випр. й доп. – К., 2007.
39. Чак Є. Чи правильно ми говоримо? — К.: Освіта, 1997.
40. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004.

РЕКОМЕНДОВАНІ СЛОВНИКИ

ЕНЦИКЛОПЕДИЧНІ СЛОВНИКИ

Загальні енциклопедії

1. Енциклопедія українознавства: У 10-ти т. / За ред. В. Кубійовича. Париж-Нью-Йорк, 1955-1984. Перевидав. Львів, 1993-2001.
2. Універсальний словник-енциклопедія (УСЕ). – К., 1999.

Галузеві, тематичні енциклопедії

1. Українська літературна енциклопедія: У 5-ти т. – К., 1988. – Т.1-3.
2. Українська мова. Енциклопедія. – К., 2000.
3. Шевченківський словник. Т.1-2. – К., 1985.

ЛІНГВІСТИЧНІ СЛОВНИКИ

Тлумачні

1. Словник української мови: В 11-ти т. – К., 1970-1980.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Голов. ред. В.Т.Бусел. - К.: Ірпінь, 2005.
3. Новий тлумачний словник української мови. У 3-х томах / Укл.: Яременко В.В., Сліпущко О.М. – К., 2001
4. Мазурик Данута. Нове в українській лексиці. Словник-довідник. – Львів, 2002

Історичні

1. Історичний словник українського язика / за ред. Є. Тимченка. – К., 1930. – Т.1 (А-Ж).
2. Словник староукраїнської мови XIV-XV ст.: У 2-х т. / Л. Л. Гумецька, Д. Г. Гринчишин, І. М. Керницький. – К., 1977-1978.
3. Словник української мови XVI - першої половини XVII ст. – Львів, 1994-2010. – Вип. 1-17.

Етимологічні

1. Етимологічний словник української мови: У 7-и т. – К., 1983-2011. – Т. 1-7.
- 2.

Словники іншомовних слів

3. Словник іншомовних слів / За ред. О.С. Мельничука. – К., 1974, 1985.
4. Пустовіт Л.О., Скопенко О.І., Сютя Г.Я., Цимбалюк Г.В. Словник іншомовних слів. – К., 2000.
5. Сліпушко О.М. Тлумачний словник чужомовних слів в українській мові. – К., 1999.

Перекладні

Загальні

1. Словарь української мови: У 4-х томах / За ред. Б.Грінченка. – К., 1907-1909. – Т. 1-4 (Перевид.).
2. Українсько-російський словник: У 6-и томах. – К., 1953-1963.
3. Російсько-український словник: У 3-х томах. – К., 1968 (Перевид. 1978, 1980, 1988).
4. Балла М. Англійсько-український словник: У 2-х томах. – К., 1996.

Спеціальні

1. Російсько-український технічний словник. – К., 1961.
2. Українсько-латинсько-російський медичний словник. – К., 1960.
3. Словник фізичної українсько-англійсько-німецько-російський / Укл. В.Козирський, В.Шендеровський. – Л., 1996.

Термінні

1. Баканурський А., Корнієнко В. "Театрально-драматичний словник ХХ століття". – К. : Знання України, 2009.
2. Ганич Д.І., Олійник І.С. Словник лінгвістичних термінів. – К., 1985.
3. Єрмоленко С.Я., Бибик С.П., Тодор О.Г. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / За ред. С.Я. Єрмоленко. – К.: Либідь, 2001.
4. Іванов В. "Російсько-український словник музичних термінів" (1994).
5. Лесин В.М., Пулинець О.С. Словник літературознавчих термінів. – К., 1984.
6. Російсько-український словник бібліотечно-бібліографічних термінів – Львів, 1996.
7. Словник хореографічної термінології /Укл. Я.Г. Рева – Полтава: ПДПУ, 2003.

Орфографічні, орфоепічні словники

1. Орфографічний словник української мови. Близько 125 тис. слів /С.І.Головащук, М.М.Пещак, В.М.Русанівський, О.О.Тараненко. – К., 1999

2. Український орфографічний словник (Орфографічний словник української мови). Близько 175000 слів / В.В.Чумак (уклад.). — 5-е вид., перероб. і доп. — К., 2005.
3. Головащук І.С. Словник-довідник з правопису та слововживання. — К., 1989, 1995.
4. Велика чи мала літера? Словник-довідник /В.В. Жайворонок. — К. : Наукова думка, 2004.
5. Словник труднощів української мови / За ред. С.Єрмоленко. — К., 1989.
6. Погрібний М.І. Орфоепічний словник. — К., 1986.
7. Погрібний М.І. Словник наголосів. — К., 1964, 2003
8. Українська літературна вимова і наголос: словник-довідник. — К., 1973.
9. Орфоепічний словник української мови / за ред. В.Русанівського, М.Пещак: У 2-х томах. — К., 2001.
10. Орфоепічний словник української мови: В 2-х т.. Т. 1. Близько 140 000 слів: А, Б, В / НАН України, Ін-т української мови та ін.; Укл. Марія Михайлівна Пещак та ін. К.: Довіра, 2001.

Діалектні

1. Гуцульські говірки. Короткий словник / за ред. Я. Закревської. — Львів, 1997.
2. Лисенко П.С. Словник поліських говорів. — К., 1974.
3. Онишкевич М.Й. Словник бойківських говірок: У 2-х частинах. — К., 1984.
4. Чабаненко В.А. Словник говірок Нижньої Наддніпряни. — Т. 1-4. — Запоріжжя, 1992.
5. Аркушин Г. Словник західнополіських говірок: У 2-х т. — Луцьк, 2000
6. Словник буковинських говірок. /За ред. Гуйванюк Н.В.. — Чернівці, 2005.
7. Ставицька Л. Короткий словник жаргонної лексики української мови. — К., 2003

Словники омонімів, антонімів, паронімів, синонімів

1. Гринчишин Д.Г., Сербенська О.А. Словник паронімів української мови. — К., 1986.
2. Демська О., Кульчицький І. Словник омонімів української мови. — Львів, 1996.
3. Полюга Л. М. Повний *словник антонімів* української мови. — Київ, "Довіра", 2006.
4. Словник синонімів української мови: У 2-х томах. — К., 1999-2000.